

ฉันทลักษณ์ไทยร่วมสมัยในการสอนแต่งคำประพันธ์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

นางสาวนัยนา สุทธิธรรม

~~"This document is the property of the Thailand Information Center (TIC), Chulalongkorn University and is to be returned within two weeks to the Thailand Information Center, Ratasart Building ๑, Chulalongkorn University"~~

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

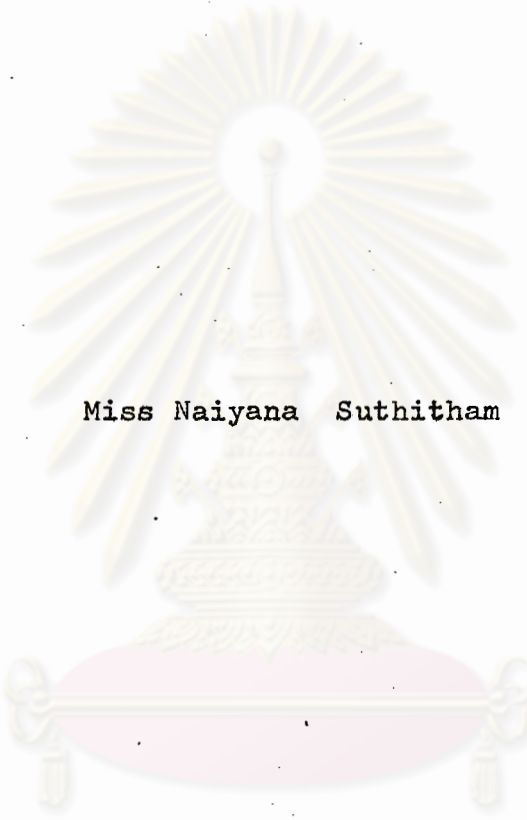
พ.ศ. 2518

001137

I 1594585b

Q

CONTEMPORARY THAI VERSE IN TEACHING VERSIFICATION AT THE
UPPER SECONDARY EDUCATION LEVEL

Miss Naiyana Suthitham

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

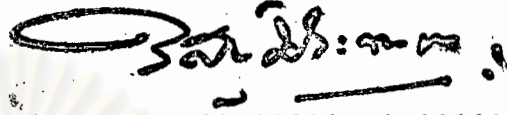
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1975

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

...ดร.น.ท.น.พ. ... พ.อ.น.ส.พ. ประธานกรรมการ

..... จ.น.ท. ... อ.น.ร.วิ.ด. ... กรรมการ

..... อ.น.ร.น.พ. ... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ฉันทลักษณ์ไทยร่วมสมัยในการสอนแต่งคำประพันธ์ในระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย

ชื่อ

นางสาวนัยนา สุทธิธรรม แผนกวิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

บทคัดย่อ

"This document is the property of the Thailand Information Center (TIC), Chulalongkorn University and is to be returned within two weeks to the Thailand Information Center, Ratasart Building 3, Chulalongkorn University"

วัตถุประสงค์

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาและวิเคราะห์บทร้อยกรองร่วมสมัยในค่านรูปแบบฉันทลักษณ์ เพื่อที่จะนำผลที่ได้มาเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนแต่งคำประพันธ์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายให้เหมาะสมกับยุคสมัยยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

1. รวบรวมคำประพันธ์บทเด่น ๆ จากหนังสือต่าง ๆ ที่พิมพ์ออกจำหน่ายในช่วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2512 - 2517)
2. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับนักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัย โดยมีตัวอย่างผลงานของนักเขียนประกอบ ใหญ่ทรงคุณวุฒิ 12 ท่าน ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย ฯลฯ แสดงความคิดเห็น และให้อันดับความเชื่อถือที่มีต่อนักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัย
3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อคัดเลือกนักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัยที่ได้รับความนิยมเชื่อถือสูงที่สุด 4 คน
4. ศึกษาวิเคราะห์บทร้อยกรองของนักเขียนทั้ง 4 คน ในด้านชนิดและรูปแบบฉันทลักษณ์ คณะ สัมผัส ศิลปการประพันธ์ การใช้คำ และแนวความคิด
5. ศึกษาหลักสูตรการสอนแต่งคำประพันธ์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
6. เสนอแนะวิธีสอนแต่งคำประพันธ์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากรูปแบบฉันทลักษณ์ที่วิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. นักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัย 4 คนที่ได้รับความเชื่อถือจากผู้ที่ทรงคุณวุฒิ คือ อังคาร กัลยาณพงศ์ อุชเชณี นายผี และสุจิตต์ วงษ์เทศ
2. การวิเคราะห์บทร้อยกรองของนักเขียนทั้ง 4 คน ปรากฏว่า นักเขียนบทร้อยกรองทั้ง 4 คนยังยึดหลักฉันทลักษณ์โบราณอยู่ แต่ได้ดัดแปลงให้เป็นแบบฉบับของตน เช่น ไม่จำกัดคณะ หรือสัมผัสเคร่งครัดนัก ในบางครั้งก็นำเอาเพลงพื้นบ้านหรือบทเพลงกล่อมเด็กมาผสมผสานกับแนวความคิดใหม่ ๆ ทางด้านการใช้คำนั้นพบว่า มีทั้งการใช้คำอ่อนหวาน เลือกสรรคำอย่างประณีต และการใช้คำรุนแรง แข็งกร้าว หรือคำไม่สุภาพ แนวการเขียนส่วนใหญ่มีทั้งผู้แต่งในลักษณะ "ศิลปะเพื่อศิลปะ" และในลักษณะ "ศิลปะเพื่อชีวิต" อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์พบว่า แนวการเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัย เน้นการสะท้อนภาพสังคมและการเมืองในแง่มุมต่าง ๆ ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ขอเสนอแนะ

ในตอนท้ายของการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแต่งคำประพันธ์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และได้เสนอแนะแนวทางการสอนแต่งคำประพันธ์ในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้คือ เนื้อหาของหลักสูตร ลักษณะการสอนฉันทลักษณ์ บทบาทของครู การจัดกิจกรรม และอุปกรณ์การสอน

"This document is the property of the Thailand Information Center (TIC), Chulalongkorn University and is to be returned within two weeks to the Thailand Information Center, Ratasart Building 5, Chulalongkorn University"

of words and themes.

5. Thai curriculums concerning with Thai versification instruction at the upper secondary education level were studied.

6. The method of teaching of Thai Versification from analytical patterns of verse were suggested.

Results

1. Angkarn Kalayanapongse, Ujinee, Nai Pee and Sujit Wongted were four accepted versifiers.

2. From the results of the analysis of the well-known verses, it was indicated that the versifiers still used the traditional patterns of verses. Nevertheless, they adapted those patterns to be their own styles, for exemple, they concentrated unseriously on metre and rhyme, sometimes the folk' songs or lullaby were adapted and integrated with the new ideas. There were tenderness, aggression and satire in their words. Most of the arts of writing were both concerned with "Arts for Art's Sake" and 'Arts for Life.'" It was also found that more social-political images were emphasized and reflected in the style of writing.

Recommendation

Finally, the researcher also studied the Thai language curriculum concerning with Thai versification instruction at the upper secondary education level and gave some suggestions which were about the content of curriculum, teaching pattern of verses, roles of the teacher, activities and teaching aids.

กติกกรรมประกาศ

ในการวิจัยงานเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และศาสตราจารย์รุประณี นาคทรพร อันเป็นผลทำให้งานวิจัยนี้ผ่านอุปสรรคนานาประการมาได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองไว้ ณ ที่นี้ด้วย อนึ่ง การส่งแบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 12 ท่าน (ซึ่งมีรายชื่ออยู่ในบทที่ 3) ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิที่ไ้เสียสละเวลาส่วนตัวมาช่วยตอบแบบสอบถามและตอบปัญหาต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยได้รับความรู้และข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

งานวิจัยเรื่องนี้จะยังไม่สมบูรณ์ ถ้าขาดความช่วยเหลือและการให้กำลังใจจาก บิดา พี่ ๆ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคน จึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

นัยนา สุทธิธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
บทที่	

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. รายงานและการวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง	18
3. วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย	37
4. การวิเคราะห์ต้นทฤษฎีร่วมสมัย	41
แนวการวิเคราะห์.....	50
วิเคราะห์บทร้อยกรองของ อังคาร กัลยาณพงศ์	51
วิเคราะห์บทร้อยกรองของ "อุชเชนี"	96
วิเคราะห์บทร้อยกรองของ "นายผี"	129
วิเคราะห์บทร้อยกรองของ สุจิตต์ วงษ์เทศ	160
5. สรุปผลการวิเคราะห์	200
บทร้อยกรองของ อังคาร กัลยาณพงศ์	200
บทร้อยกรองของ "อุชเชนี"	201
บทร้อยกรองของ "นายผี"	202
บทร้อยกรองของ สุจิตต์ วงษ์เทศ	202
สรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับบทร้อยกรองร่วมสมัย	204
รูปแบบต้นทฤษฎี	204
การใช้คำ	205

บทที่

๘
หน้า

แนวความคิด	206
ข้อคิดอื่น ๆ	206
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนแต่งคำประพันธ์	207
เนื้อหาของหลักสูตร	207
ลักษณะการสอนฉันทลักษณ์	212
บทบาทของครู	214
การจัดกิจกรรม	215
อุปกรณ์การสอน	217
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยเรื่องอื่น ๆ	217
บรรณานุกรม	219
ภาคผนวก	228
ประวัติการศึกษา	269

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย